

V a l t i o n e u v o s t o n päätös Winda Power Oy:n hakemukseen saada kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta 29 päivänä heinäkuuta 1977 annetussa laissa (603/1977, jäljempänä lunastuslaki) tarkoitettu lunastuslupa ja ennakkohaltuunottolupa (Läntisneva–Kalajoen vanha sähköasema).

Annettu Helsingissä 31 päivänä toukokuuta 2018

Winda Power Oy (jäljempänä hakija) on pyytänyt valtioneuvostolta kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain (603/1977, jäljempänä lunastuslaki) 5 §:ssä tarkoitettua lupaa saada lunastamalla hankkia pysyvän käyttöoikeuden 110 kV sähkönsiirtojohtoa ja tiedonsiirtolaitteita varten tarvittaviin hakemuksessa lueteltujen kiinteistöjen alueisiin Kalajoen kaupungissa.

Lunastus alkaa Kalajoen kaupungin Etelänkylän kylässä sijaitsevalta tilalta Salmu RN:o 24:67 ja päättyy Kalajoen kaupungin Mehtäkylän kylässä sijaitsevalle tilalle Voimakallio RN:o 25:0. Johdon pituus on noin 16 kilometriä, josta noin 1,3 kilometrin osuus toteutetaan maakaapelina.

Hakijan tarkoituksena on liittää Tuulipuisto Oy Kalajoen tuulivoimapuisto Suomen kantaverkkoon. Tuulivoimapuisto käsittää 20 tuuliturbiinin kokonaisuuden. Voimaloiden teho on enintään 5 MW. Sähkönsiirron tarve jakaantuu rakennettavan tuulivoimapuiston, mahdollisen aurinko/biovoimalan sekä lähiseudun muiden tuulivoimapuistojen kesken. Suunniteltujen 20 turbiinin toteutuessa kokonaistehonsyöttötarve tulee olemaan noin 100 MW. Lisäksi aurinko/biovoimalan tehonsyöttötarve on noin 12 MW ja yhteistyökumppaneiden hankkeissa tehonsyöttötarve on alustavasti noin 50 MW. Alustavia keskusteluja on käyty myös Kalajoen Särkänäalueen uuden asuntoalueen kulutusliittymän liittämistä siirtolinjan jatkoksi.

Tuulivoimapuistoalueen keskiosaan on suunniteltu 33/110 kV sähköasema, josta on tarkoitus rakentaa 100 kV voimajohto Kalajoen vanhalle sähköasemalle, jonne Fingrid Oyj on osoittanut päätetelineen paikan. Fingrid Oyj hoitaa voimajohdon liittymisen uudelle Jylkän sähköasemalle (noin 2 kilometriä) siihen liittyvine johtojärjestelyineen.

Uusi voimajohto sijoittuu koko matkalla Fingrid Oyj:n vanhojen johtojen rinnalle. Pylvästyypinä käytetään kapeaa I-pylvästä, jolloin nykyinen johtoalue levenee noin 11 metriä. Peltoalueilla pylvästyypit ovat vapaasti seisovia haruksettomia teräspylväitä. Ylivieskan tien ja Kalajoen tien välinen osuus toteutetaan maakaapelina alueen ahtauden vuoksi. Kaapelin tarvitsema maa-alue on noin kuuden metrin levyinen.

Energiavirasto on myöntänyt johdolle hankeluvan 20.4.2018.

Hankkeesta on tehty ympäristöselvitys. Selvityksen perusteella hankkeesta ei aiheudu merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Pyydetyt lausunnot

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on todennut, että voimajohdon läheisyyteen sijoittuva liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikka on määriteltävä kartalle ja varmistuttava, ettei sille aiheudu heikennystä. Mikäli liito-oravan lisääntymis- ja levähdysalueelle aiheutuu heikennystä, on haettava poikkeamislupaa ELY-keskukselta. Voimajohdon alle sijoittuva noidanlukon kasvupaikka on otettava huomioon hankkeen toteutuksessa. Tyngän kylän pohjoispuolella olevalle peltoaukealle tulee asentaa huomiopalloja.

Pohjois-Pohjanmaan liitto on katsonut, että voimajohtohankkeella ei ole merkittäviä vaikutuksia voimassa olevien maakuntakaavojen toteutumiseen.

Kalajoen kaupunki on todennut, että voimajohtohankkeen suunnittelussa on hyvin hyödynnetty vanhaa johtokäytävää, joten hankkeen vaikutukset jäävät kohtuullisen pieniksi. Maakaapelia rakennettaessa on otettava huomioon siitä aiheutuvat haitat viljelyksille ja varautua niiden korjaamiseen.

Pohjois-Pohjanmaan museo on todennut, että vanhassa voimajohtokäytävässä kulkeva uusi voimajohto ei olennaisesti vaikuta valtakunnallisesti merkittävän Jylkän talonpoikais-tilan kulttuurihistoriallisiin arvoihin.

Maanomistajien kannanotot

Hanke kohdistuu 81 kiinteistön alueeseen. Kyseisten kiinteistöjen omistajat ja käyttöoikeuden haltijat ovat etukäteen antaneet suostumuksensa lunastukseen lukuun ottamatta 29 tilan ja neljän tiealueen omistajia. Heille on varattu tilaisuus antaa lausuntonsa hakemuksesta siten kuin lunastuslain 9 §:n 4 momentissa säädetään.

[REDACTED] ovat vaatineet ottamaan huomioon heidän aikeensa louhia graniittia kallista Isomäen tilalla.

[REDACTED] on halunnut, että lähintä pylväspaikkaa siirrettäisiin Jylkkään päin.

[REDACTED] on todennut, että hakijan ilmoittama johtoalueen leveneminen 10 metrillä on virheellinen. Metsänhoitoyhdistyksen arvion mukaan todellinen johtoalueen leveneminen on 20 metriä. Hakijalle on esitetty edullisempi ja suurempi reitti voimansiirtojohdolle.

[REDACTED] on todennut, että yhtä lukuun ottamatta kaikki peltopylväät sijoittuvat hänen mailleen. Pylväistä aiheutuu erittäin suurta haittaa viljelylle. Jos linja sijoitettaisiin nykyisen linjan itäpuolelle, yksittäiselle viljelijälle ei kohdistuisi kohtuutonta taakkaa. Lisäksi viljelijöiden toimesta on ehdotettu vaihtoehtoista linjaa, joka on lyhyempi ja halvempi. Lapinoja on vaatinut, että linja vedetään pellon kohdalla maakaapelina tarpeeksi syvälle.

[REDACTED] ovat vastustaneet hanketta. Heidän tilansa Isojylkkä RN:o 1:24 on valtakunnallisesti merkittävä rakennetun kulttuuriympäristön kohde ja he ovat tehneet mittavan investoinnin vanhan rakennuskannan kunnostamiseksi ja säilyttämiseksi seuraaville sukupolville. Voimalinjat eivät kuulu vanhaan perinteiseen pihapiiriin. Jos hankkeesta ei luovuta, maisemahaittoja on mahdollista minimoida sopimalla Fingridin kanssa pylväiden yhteiskäytöstä. Rakennusten läheisyydessä uusi linja on vedettävä maakaapelina.

[REDACTED] ovat antaneet lausunnot koskien osuutta Kalajoen vanhalta sähköasemalta Jylkän sähköasemalle. Tämä osuus esiteltiin maanomistajien kuulemistilaisuudessa, mutta osuuden hoitaa Fingrid Oyj omilla johtojärjestelyillään eikä lunastuslupahakemus siten koske [REDACTED] omistamia tiloja.

Hakijan vastine

Hakija on todennut [REDACTED] lausunnosta, että louhinnan suorittaminen on täysin mahdollista.

Hakija on todennut [REDACTED] lausunnosta, että kyseisen pylvään sijainti on sovittu asianomaisten maanomistajien kanssa. Siirtämisen seurauksena pylväs olisi tullut pellolle, joka on monisatapäisen karjan laidunalueetta.

Hakija on todennut [REDACTED] lausunnosta, että uusi voimajohto sijoittuu vanhan 220 kV voimajohdon reunavyöhykkeelle ja uutta aluetta tulee vain 10 metrin levyinen reunavyöhyke. Maanomistajien esittämää vaihtoehtoista voimajohtoreittiä ei ole mahdollista toteuttaa. Nyt uusi voimajohto sijoittuu vanhaan johtokäytävään, jolloin lunastettavaa maa-aluetta tarvitaan vähemmän.

Hakija on todennut [REDACTED] lausunnosta, että kaikki peltopylväät tulevat olemaan vapaasti seisovia haruksettomia pylväitä, jotka sopivat erityisesti viljelysmaille. Kaikki vahingot ja häiritsevät vaikutukset korvataan lunastustoimituksessa. Voimajohtoalueen leveys olisi paljon suurempi, jos se siirrettäisiin nykyisten johtojen toiselle puolelle. Lisäksi jouduttaisiin kiertämään Elenia Oy:n sähköasema ja voimajohto tulisi lähemmäksi museoituja rakennuksia.

Hakija on todennut [REDACTED] lausunnosta, että uusi voimajohto on sijoitettu museoituihin rakennuksiin näiden nykyisten voimajohtojen taakse. Myös Pohjois-Pohjanmaan museo on todennut lausunnossaan, että vanhassa voimajohtokäytävässä kulkeva uusi voimajohto ei olennaisesti vaikuta valtakunnallisesti merkittävän Jylkän talonpoikaistilan kulttuurihistoriallisiin arvoihin.

Valtioneuvosto on käsitellyt hakemuksen ja todennut, että hanke on yleisen tarpeen vaatima ja että omaisuuden lunastus on tarpeen hankkeen toteuttamisessa sekä että johtosuunta on tarkoituksenmukainen.

Tämän vuoksi valtioneuvosto on harkinnut oikeaksi lunastuslain 4 §:n nojalla antaa Winda Power Oy:lle luvan hakemuksen ja siihen liitetyn kartan mukaisesti lunastamalla hankkia pysyvän käyttöoikeuden 110 kV sähkönsiirtojohtoa ja tiedonsiirtolaitteita varten tarvittaviin hakemuksessa lueteltujen kiinteistöjen alueisiin Kalajoen kaupungissa. Lunastus alkaa Kalajoen kaupungin Etelänkylän kylässä sijaitsevalta tilalta Salmu RN:o 24:67 ja päättyy Kalajoen kaupungin Mehtäkylän kylässä sijaitsevalle tilalle Voimakallio RN:o 25:0. Johdon pituus on noin 16 kilometriä, josta noin 1,3 kilometrin osuus toteutetaan maakaapelina. Johtoaukean leveys on 16–29 metriä. Sen kummallekin puolelle lunastetaan 10 metriä leveät reunavyöhykkeet, joilla kasvavien puiden korkeus on rajoitettu siten, etteivät ne aiheuta vaaraa johdolle. Maakaapelin tarvitsema maa-alue on kuusi metriä.

Johdon omistajalla on sähkön ja tiedon siirtämiseen tarpeellisten johtojen, pylväiden ja muiden laitteiden rakentamista, käyttöä, tarkastamista, kunnossapitoa, korjaamista ja uusimista varten oikeus:

- 1) pystyttää ja pitää johtoaukealla sähkönsiirtojohto pylväineen, johtoköysineen ja muine laitteineen sekä tiedonsiirtoon liittyvine laitteineen,
- 2) suorittaa tarpeellisia mittauksia johtoaukealla ja suorittaa maadoituksia, joista aiheutuvat työnaikaiset vahingot korvataan erikseen maanomistajille,

- 3) pitää johtoaukea vapaana puista, vesoista ja muista esineistä, jotka saattavat vaikuttaa häiritsevästi johdon käyttöön ja kunnossapitoon,
- 4) poistaa johtoaukealta rakennukset ja muut rakenteet, joiden paikoillaan pitämisestä tai sinne pystyttämisestä ei ole erikseen sovittu,
- 5) sopivalla tavalla merkitä johtoaukean rajat niin, että ne ovat helposti havaittavissa.
- 6) merkitä reunavyöhykkeellä sekä erityisestä syystä myös johtoalueen ulkopuolella kasvavat puut, jotka korkeutensa takia saattavat olla vaarallisia johdon säilymiselle, ja kaataa tällaiset puut, jollei metsänomistaja itse huolehdi niiden kaatamisesta. Johtoalueen ulkopuolella tapahtuvasta puiden kaatamisesta aiheutuva vahinko korvataan erikseen maanomistajalle.
- 7) Johdon omistajan lukuun työskentelevillä henkilöillä on oikeus jalan tai ajoneuvolla liikkua johtoaukeaa pitkin pylväältä toiselle. Hakijalla on oikeus tätä varten tehdä sinne väliaikaisia ajoteitä ja rumpuja, tehdä ja kunnossapitää johtoaukealla olevissa aidoissa tarpeellisia veräjiä sekä käyttää hyväkseen johtoaukealle johtavia kiinteistölle kuuluvia teitä ja polkuja sekä tarvittaessa muitakin alueita kulkemiseen jalan tai moottorikäyttöisillä taikka muilla työkoneilla ja ajoneuvoilla.

Lunastettava käyttöoikeus rajoittaa omaisuuden luovuttajan oikeuksia seuraavasti:

- 1) Johtopylväiden rakenteiden väliin ja kolmea (3) metriä lähemmäksi niiden ulkopuolelle ei saa pystyttää minkäänlaisia rakenteita tai laitteita, tavallisia aitoja lukuun ottamatta.
- 2) Aitoja ei saa kiinnittää pylväisiin eikä tukirakenteisiin.
- 3) Ojia tai muita kaivauksia ei saa tehdä eikä tieoikeutta perustaa kolmea (3) metriä lähemmäksi pylväsrakenteita. Etäisyys luetaan ojan tai kaivauksen luhistumattomasta reunasta.
- 4) Johtoaukealla ei saa ilman erityistä lupaa kasvattaa puita eikä pitää rakennuksia tai kahta (2) metriä korkeampia muitakaan rakenteita tai laitteita, tavallisia aitoja lukuun ottamatta. Rakennuksia ei saa rakentaa 18–23 metriä lähemmäksi johtoaukean keskilinjaa.
- 5) Reunavyöhykkeillä kasvavat puut saavat johtoaukean reunassa olla enintään 10 metriä korkeita ja muulla osalla reunavyöhykettä niin paljon sanottua mittaa korkeampia kuin puiden etäisyys on johtoaukean reunasta.
- 6) Johtoaukealla ja sen läheisyydessä ei saa harjoittaa sellaista toimintaa, josta saattaa aiheutua vaaraa johdon käytölle ja kunnossa pysymiselle.

Lunastuksen kohde jätetään lunastuslain 10 §:n nojalla lunastustoimituksessa tarkemmin määrättäväksi.

Hakija on ennakkohaltuunottolupaa pyytäessään esittänyt, että johto on tarkoitus rakentaa vuosina 2018–2019. Koska hankkeella on kiire, valtioneuvosto on harkinnut oikeaksi lu-

nastuslain 58 §:n nojalla myöntää hakijalle oikeuden ottaa haltuunsa lunastettavan omaisuuden ennen lunastuslain 57 §:n 1 momentissa tarkoitettua ajankohtaa (ennakkohaltuunottolupa).

Lunastuslupaa koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen. Valitusaika on 30 päivää tiedoksisaannista. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä. Lunastuslain 87 §:n mukaan ennakko-haltuunottoluvan myöntämistä koskevaan päätökseen ei saa erikseen hakea valittamalla muutosta.

Asunto-, energia- ja ympäristöministeri

Kimmo Tiilikainen

Ylitarkastaja

Johanna Juvonen

TIEDOKSI

Maanmittauslaitos
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjois-Pohjanmaan liitto
Kalajoen kaupunki
Winda Power Oy
Maanomistajat

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa korkeimman hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedokisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin on kysymyksessä sijaistiedoksianto, päätös katsotaan saadun tiedoksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- päätös, johon haetaan muutosta, miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta, mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi ja millä perusteilla muutosta vaaditaan
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon muutosta haetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiamiehen valtakirja
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Sen voi omalla vastuullaan lähettää myös postitse tai toimittaa lähetin välityksellä. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Korkeimman hallinto-oikeuden kirjaamon aukioloaika on kello 8.00 - 16.15.

Valittajalta peritään korkeimmassa hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 500 euroa. Tuomiois-tuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Korkeimman hallinto-oikeuden postiosoite
käyntiosoite
puhelinvaihde
telekopio
sähköposti

PL 180, 00131 Helsinki
Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki
029 56 40200
029 56 40382
korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

